

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa prezentului act normativ

Propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale

2.2. Descrierea situației actuale

Având în vedere prevederile art. 90² din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada august – decembrie 2022, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități a efectuat acțiuni de control la nivelul a două județe din România, fiind analizate un număr total de 489 de dosare, în scopul verificării respectării criteriilor de încadrare în grad și tip de handicap cuprinse în Ordinul nr. 762/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și a respectării procedurii de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap. Ca urmare a acțiunilor de control a rezultat faptul că, pentru un procent de 10% din totalul dosarelor analizate, s-a constatat insuficiența documentelor justificative ori a datelor din aceste documente, relevante pentru situația medicală a beneficiarului;

Având în vedere faptul că, potrivit prevederilor art.I pct.16 din Legea nr. 96/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, începând cu data de 18 mai 2023, odată cu dobândirea unor atribuții suplimentare, Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap are rol decizional în activitatea de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap a persoanelor adulte soluționând contestațiile formulate la certificatele de încadrare în grad de handicap eliberate de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap județene/locale ale sectoarelor municipiului București, activitate care în prezent se desfășoară limitat la analiza documentație existente;

În conformitate cu prevederile art. 90² alin. (1) lit. c) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Comisia superioară poate dispune, prin decizie, reevaluarea persoanelor adulte cu handicap, ca urmare a recomandărilor cuprinse în documentele întocmite în urma unor acțiuni de control dispuse prin ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale sau ca urmare

a autosesizării. Potrivit prevederilor art. 13 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobat prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Handicap nr. 949/2022, prin autosesizare se înțelege posibilitatea Comisiei superioare de a se sesiza din oficiu, ori de câte ori află, pe altă cale decât din recomandările acțiunilor de control, că există nerespectări ale prevederilor în vigoare privind evaluarea și încadrarea în grad și tip de handicap. Prin urmare, în sensul legii, prin autosesizarea Comisiei superioare ajung să se înțeleagă inclusiv situațiile în care Comisia superioară dobândește cunoștință de posibile cazuri de încadrare greșită în grad și tip de handicap a unei persoane ca urmare a sesizărilor din partea unor terțe persoane fizice sau juridice.

Ulterior deciziei de reevaluare și în baza unei proceduri de reevaluare reglementată la art. 90³ din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Comisia superioară stabilește noua încadrare în grad și tip de handicap. Deciziile emise de Comisia superioară pot fi atacate la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru.

Referitor la procedura de reevaluare, aceasta se realizează la nivelul direcției generale de asistență socială și protecția copilului din raza de domiciliu a persoanei, în baza efectuării reevaluării de către serviciul de evaluare complexă. Pentru reevaluarea încadrării, Comisia superioară transmite direcției generale de asistență socială și protecția copilului recomandări cu privire la documentele necesar a fi avute în vedere pentru completarea dosarului iar procedura se realizează în prezența unui reprezentant al ministerului muncii și solidarității sociale, care urmează să întocmească un referat de specialitate. Referatul de specialitate întocmit de reprezentantul ministerului muncii și solidarității sociale și raportul de reevaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă sunt documentele în baza cărora Comisia superioară apreciază cu privire la noua încadrare în grad și tip de handicap.

Facem precizarea că fac obiectul reevaluării încadrarea în grad și tip de handicap, precum și perioada de valabilitate a certificatului, așa cum au fost stabilite de către comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, pe baza raportului de evaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă, de altfel comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap fiind structură de specialitate în cadrul aparatului de lucru al consiliului județean, după caz, al consiliului local al sectorului municipiului București, respectiv în cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului.

Urmare celor de mai sus, se constată că decizia Comisiei superioare privind reevaluarea persoanei adulte cu handicap este limitată la documentele și aprecierile din dosarul de evaluare complexă furnizate de către entitățile cu atribuții la nivel local iar, față de procedura existentă, reevaluarea este, parțial, o modalitate prin care emitentul certificatului de încadrare în grad de handicap își cenzurează propria activitate.

Întrucât încadrarea în grad și tip de handicap este o măsură care interferează cu materia drepturilor fundamentale ale omului în sensul că limitează, restrânge sau condiționează exercițiul unor drepturi, sunt necesare măsuri sporite de garantare a garantare a protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități unei reglementări care să împiedice exercitarea abuzivă, arbitrară sau deficitară a normei. Totodată, subliniem că încadrarea în grad și tip de handicap conduce la dobândirea beneficiului unor măsuri de protecție socială și economice, iar, potrivit art.50 din Constituție, statul trebuie să asigure realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament al dizabilității, în vederea asigurării participării efective a persoanelor cu dizabilități în viața comunității.

Aspectele mai sus expuse reprezintă o situație excepțională care necesită o soluție urgentă, privind instituirea unui mecanism juridic care să asigure validitatea și fundamentarea temeinică a procesului de reevaluare, prin atribuirea unui rol activ la nivelul Comisiei superioare, distinct de reevaluarea care se realizează la nivel local, precum și prin instituirea posibilității de excepție ca evaluarea medicală a persoanei să se realizeze la nivel central, în cadrul Institutului National de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă;

Ținând cont că necesitatea reevaluării încadrării în grad și tip de handicap a persoanei poate rezulta inclusiv în baza informațiilor relevante în domeniu aduse la cunoștința Comisiei superioare ca urmare a acțiunii organelor de cercetare penală ori a altei instituții publice interesate și nu prin activitatea directă de autosesizare și control a Comisiei, pentru protejarea interesului general se impune completarea corespunzătoare a normei privind cazurile în care Comisia superioară dispune reevaluarea.

Având în vedere că prin Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a fost introdusă posibilitatea finanțării din fonduri europene a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități care beneficiază de măsuri de protecție de tip: asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipă mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu și centre de zi și nu a fost luată în calcul continuitatea activității asistentilor personali profesioniști care au deja contracte încheiate și asigurarea drepturilor prevăzute la art. 46 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în scopul evitării întreruperii a activității sociale furnizate de aceștia cât și pentru asigurarea unei continuități în prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, este necesară modificarea art. 51 alin. (11) în sensul introducerii posibilității de finanțare a serviciului de asistent personal profesionist și a drepturilor prevăzute la art. 46 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București.

Facem precizarea că în contextul în care sursa externă de finanțare, respectiv Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) a fost aprobat în luna decembrie 2022, iar în luna martie 2023 au fost publicate Ghidurile solicitantului care stabilește condițiile generale aferente Programului Educație și

Ocupare (PEO) 2021-2027 și Programului Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) 2021-2027, implementarea unui proiect cu finanțare europeană care să asigure finanțarea serviciului social asistent personal profesionist poate fi făcută doar ulterior lansării unui apel de proiecte.

Astfel, pentru asigurarea continuității activității serviciului social asistent personal profesionist și a drepturilor prevăzute la art. 46 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la identificarea unei surse externe nerambursabile de finanțare, se impune introducerea unei prevederi care să asigure această finanțare din bugetul județului, respectiv al sectorului municipiului București.

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități este beneficiara unei finanțări prin Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, pentru proiectul "Sistem Național de Management privind Dizabilitatea", cu obiectiv general dezvoltarea și implementarea unei platforme naționale centralizate, pentru colectarea, stocarea și distribuirea informațiilor referitoare la cazurile persoanelor cu handicap (adulți și copii cu certificat de încadrare în grad și tip de handicap sau care sunt la prima evaluare privind obținerea certificatului) către autoritățile publice centrale și locale, beneficiari individuali și parteneri instituționali. Noul sistem informatic se va numi sistem național de management privind dizabilitatea și va contribui la gestionarea digitalizată a datelor privind dizabilitatea.

Implementarea sistemului informatic de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități generează inovare și accelerează digitalizarea României, potrivit ȋntelor și jaloanelor stabilite în Programul național de redresare și rezilienȋă al României, pe componenȋa C7 – Transformarea digitală, fiind necesară reglementarea de urgenȋă a acestei măsuri prin prezenta ordonanȋă de urgenȋă.

Prevederile art. 24 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăd posibilitatea, pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat de a opta, la cerere, pentru acordarea gratuității la transportul interurban sau pentru acordarea de bonuri de carburant și/sau de bonuri valorice pentru alimentarea mijloacelor de transport electrice ori pentru decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul aflat în proprietatea acestora, familiei, asistentului personal sau însoțitorului, fără a depăși suma de 1.500 lei, anual, pentru persoanele cu handicap grav, respectiv 750 lei, anual, pentru persoanele cu handicap accentuat, documentele relevante fiind tipărite pe suport hârtie. De asemenea, se constată că enumerarea beneficiarilor nu cuprinde asistentul personal profesionist.

În considerarea faptului că prevederile art. 24 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind acordarea, pentru persoana încadrată în grad și tip de handicap grav sau accentuat, a beneficiului gratuității la transportul interurban pentru deplasări cu autovehicul, în anumite limite, sunt de imediată aplicabilitate și au la bază operațiuni bugetare importante, este necesar ca, pentru flexibilitatea procedurii, să se introducă posibilitatea acordării beneficiului inclusiv pe suport electronic. Totodată, constatăm că, în mod eronat, textul "Modalitatea de acordare a bonurilor prevăzute la alin. (9) și (10) se stabilește de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu

Dizabilități, prin ordin al președintelui” a fost introdus sub forma alin. (1²) în loc de alin. (12). Prin urmare, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară corectarea erorii ante-menționate, în sensul abrogării alin. (1²) iar în cuprinsul articolului 24 să se introducă un alineat nou, respectiv alin. (12). De asemenea, în enumerarea beneficiarilor de la alin. (9) este necesară menționarea asistentului personal profesionist, rolul și atribuțiile acestuia fiind similare asistentului personal, deja menționat.

Legea nr. 7/2023 a realizat, la art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, o sistematizare a reglementărilor privind sistemul de protecție a drepturilor persoanelor cu handicap, după cum urmează:

- a modificat norma de la alin. (1) al art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul precizării că ”(1) Persoana cu handicap poate beneficia de următoarele servicii sociale: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipă mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi și/sau centre rezidențiale.”, corespunzător măsurilor de protecție instituite la punctul 23¹ al art. 5 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ”măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cuprinse în programul individual de reabilitare și integrare socială, referitoare la servicii sociale de tip asistent personal, asistent personal profesionist, servicii de îngrijire la domiciliu, echipă mobilă, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi și/sau centre rezidențiale;”

- a reglementat unitar modalitatea de finanțare a tuturor măsurilor de protecție, prin modificarea alin. (10) al art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că ”(10) Finanțarea măsurilor de protecție se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.”

- față de regula generală privind finanțarea măsurilor de protecție de la bugetul de stat, Legea nr. 7/2023 a instituit la alin. (11) și (12) ale art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, o excepție pentru asistentul personal profesionist, în sensul că finanțarea serviciului social de tip asistent profesional profesionist se asigură de la bugetul de stat doar începând cu data de 01 ianuarie 2026. Excepția mai vizează, la alin. (11) al art. 51, faptul ca, de la data intrării în vigoare a Legii nr. 7/2023 și până la data de 01 ianuarie 2026, finanțarea serviciului social de tip asistent profesional profesionist se asigură în condițiile art. 47¹ din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere cele mai sus expuse cu privire la intenția legiuitorului privind asigurarea finanțării măsurilor de protecție de la bugetul de stat, ținând cont de faptul că aceeași Lege nr. 7/2023 a vizat conținutul art. 47¹ din Legea nr. 448/2006,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul unei intervenții de abrogare a textului ”(1) Finanțarea sumelor prevăzute la art. 46 și 47 se asigură din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist.”, pentru a da forță juridică normei de la alin. (11) a art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară armonizarea textelor referite și reformularea normei de la alin. (11) a art. 51.

Situațiile mai sus expuse reprezintă situația excepțională care necesită o soluție urgentă, care să permită continuarea desfășurării activității în bune condiții, iar neadoptarea unor măsuri în regim de urgență și nerezolvarea problemelor stringente identificate ar putea conduce la îngreunarea procesului de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități.

2.3. Schimbări preconizate

Este necesar ca, din înțelesul acordat acțiunii de autosesizare a Comisiei superioare, să fie reglementată distinct situația în care informațiile relevante în domeniu ajung la cunoștința Comisiei ca urmare a acțiunii unei instituții publice și nu prin activitatea directă a Comisiei.

De asemenea, având în vedere faptul că Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități asigură monitorizarea și controlul respectării drepturilor persoanelor cu handicap, se introduce menținea potrivit căreia acțiunile de control să poată fi dispuse atât prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale, precum și prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

Pentru situația în care, urmare acțiunilor de la art. 90² alin. (1) lit. c) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, apar necorelări sau neconcordanțe față de încadrarea unei persoane în grad și tip de handicap, în vederea unei fundamentări cât mai temeinice a activității Comisiei superioare privind încadrarea în grad și tip de handicap, propunem introducerea posibilității pentru Comisia superioară de a solicita Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, aflat în subordinea Casei Naționale de Pensii Publice, instituție care funcționează sub autoritatea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, să efectueze o evaluare medicală de specialitate a persoanei cu handicap vizate. Având în vedere faptul că Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă este specializat în realizarea de investigații medicale și diagnosticare pentru cazurile de invaliditate rezultată din muncă, deținând specializări în toate domeniile de interes, precizăm că instituția identificată poate să ofere rezultatele necesare inclusiv pentru persoanele adulte în cazul cărora starea de dizabilitate s-a ivit independent de activitatea de muncă.

Potrivit noii reglementări, evaluarea medicală se realizează în mod exclusiv de către medicii specialiști din cadrul Institutului asigurând garanția unei evaluări calificate, imparțiale și unitare, cerințe esențiale având în vedere că această activitate este o formă de manifestare a asistenței medico-sociale asigurate de stat.

De asemenea, se reglementează faptul că cheltuielile determinate de realizarea evaluării medicale și de comunicarea raportului se suportă de la bugetul de stat, din bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, prin Autoritatea Națională

pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități iar procedura de referire a persoanei, de evaluare medicală și de raportare a rezultatelor evaluării de către Institut, precum și cu privire la modalitatea de decontare a cheltuielilor se aprobă prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Cu privire la derularea procedurii de reevaluare la nivel local, ținând cont de specificul acestei etape, se elimină referința privind prezența unui reprezentant din structura de specialitate a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

Totodată, se reglementează procedura de reevaluare în situația dispunerii evaluării medicale a persoanei la Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, ca excepție de la procedura realizată la nivel local și care conferă Comisiei superioare un rol activ în analiza și aprecierea încadrării în grad și tip de handicap a persoanei, în baza raportului generat de Institut.

În ceea ce privește răspunderea juridică, se reglementează faptul că, referitor la constatarea contravențiilor privind încadrarea în grad și tip de handicap a unei persoane, cu încălcarea criteriilor medico-psihosociale, aceasta se realizează de către Comisia Superioară, iar aplicarea amenziilor contravenționale se face de către corpul de control al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, la propunerea acesteia.

De asemenea, prezentul demers introduce obligativitatea autorităților administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniul dizabilității de a utiliza permanent sistemul național de management privind dizabilitatea, ca parte a unui cloud computing guvernamental.

Sistemul național de management privind dizabilitatea este un sistem informatic implementat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități destinat gestionării relațiilor dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, ca instituții publice cu rol în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, persoanele cu dizabilități și/sau aparținătorii acestora. Sistemul național de management privind dizabilitatea permite colectarea, stocarea și diseminarea către autoritățile administrației publice centrale și locale, beneficiari individuali și parteneri instituționali a informațiilor referitoare la persoanele cu dizabilități, copii și adulți, încadrate în grad și tip de handicap sau care solicită evaluarea în vederea încadrării în grad și tip de handicap.

Introducerea Sistemului național de management privind dizabilitatea facilitează accesul persoanelor cu handicap sau a celor care solicită încadrarea în grad și tip de handicap, la informații privind situația dosarului depus, permite controlul măsurilor implementate și, totodată, facilitează o mai bună fundamentare a politicilor publice în domeniul dizabilității, prin gestionarea unitară și în timp real a datelor relevante în domeniu. Nerespectarea obligației autorităților administrației publice centrale și locale de a utiliza permanent sistemul național de management privind dizabilitatea constituie contravenție care se sancționează cu amendă de la 2.000 la 5.000 lei, constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor fiind în sarcina personalului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, împuternicit în acest sens.

Operaționalizarea Sistemului național de management privind dizabilitatea are ca premise esențiale existența unei platforme operaționale la nivel central, precum și adaptarea sistemelor informatice de la nivelul autorităților administrației publice locale, astfel încât să fie posibilă gestionarea continuă a fluxurilor de date. Prin urmare, proiectul de act normativ stabilește că obligația autorităților administrației publice locale de a utiliza Sistemul național de management privind dizabilitatea devine efectivă la data de 15 iunie 2023.

O altă măsură cuprinsă de prezentul proiect de act normativ se referă la reglementarea unei proceduri mai flexibile și facile, pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat, de a beneficia de gratuitatea la transportul cu autoturismul, inclusiv prin acordarea de tichete pe suport electronic..

Referitor la textul art. 24 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, constatăm că, în mod eronat, textul ”Modalitatea de acordare a bonurilor prevăzute la alin. (9) și (10) se stabilește de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, prin ordin al președintelui” a fost introdus eronat sub forma alin. (1²) în loc de alin. (12). Prin urmare, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, prezentul demers cuprinde măsuri de corectare a erorii ante-menționate, în sensul că se abrogă alin. (1²) iar textul normativ în discuție se introduce ca alineat nou, respectiv alin. (12). De asemenea, enumerarea beneficiarilor de la alin. (9) se completează în sensul menționării asistentului personal profesionist.

Modificarea alin. (11) al art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vizează completarea textului în sensul precizării sursei de finanțare aferente furnizării măsurii de protecție de tip asistent personal profesionist, din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist, precum și din fonduri externe nerambursabile, după caz, potrivit intenției legiuitorului reglementată la alin. (10) și (12) ale art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, se reglementează modalitatea de finanțare a serviciului de tip asistent personal profesionist și a drepturilor prevăzute la art. 46 din lege, din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, și totodată, se introduce posibilitatea obținerii finanțării și din fonduri externe nerambursabile.

Totodată, la art. 78 alin. (2) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se prevede faptul că ”autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care au cel puțin 50 de angajați, au obligația de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați”. Soluția legislativă este în spiritul alin. (2) al art. 78 din lege, întrucât asistenții personali reprezintă un serviciu social al cărui număr de angajați este variabil, depinde de numărul persoanelor cu handicap grav de pe raza teritorială a unității administrativ-teritorială, este stabilit în afara organigramei

propriei a instituției și nu deservește funcționarea angajatorului, astfel că numărul acestora nu poate să fie cuprins în baza de calcul față de care se stabilește cuantumul procentului de 4%.

2.4. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al prezentului

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul

3.2. Impactul social

- îmbunătățirea rolului activ al Comisiei superioare de evaluare în ceea ce privește încadrarea în grad și tip de handicap a persoanelor cu dizabilități, prin posibilitatea dispunerii efectuării unei evaluări medicale a persoanei la Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă;
- facilitarea accesului persoanelor cu handicap sau a celor care solicită încadrarea în grad și tip de handicap, la informații privind situația dosarului depus, prin Sistemul național de management privind dizabilitatea, ca parte a unui cloud computing guvernamental care permite gestionarea unitară și în timp real a informațiilor privind dizabilitatea;
- flexibilizarea procedurilor pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat, de a beneficia de gratuitatea la transportul cu autoturismul, inclusiv prin acordarea de tichete pe suport electronic.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Implementarea sistemului informatic de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități destinat colectării, stocării și diseminării către autoritățile administrației publice centrale și locale, beneficiari individuali și parteneri instituționali a informațiilor referitoare la persoanele cu dizabilități, copii și adulți, încadrate în grad și tip de handicap sau care solicită

evaluarea în vederea încadrării în grad și tip de handicap generează inovare și accelerează digitalizarea României.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul

3.9. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent 2023	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2024	2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) Impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care	-	14332	14332	14332	14332	13615
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-

(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
(iii) alte tipuri de cheltuieli	-	1372	1372	1372	1372	1303
b) bugete locale:	-	12960	12960	12960	12960	12312
(i) cheltuieli de personal	-	10800	10800	10800	10800	10260
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
(iii) alte tipuri de cheltuieli	-	2160	2160	2160	2160	2052
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-14332	-14332	-14332	-14332	-13615
a) buget de stat	-	-1372	-1372	-1372	-1372	-1303
b) bugete locale	-	-12960	-12960	-12960	-12960	-12312
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Virări de credite bugetare și angajament cu încadrarea în bugetul aprobat la nivel centralizat	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau	2226 lei/luna X 50 beneficiari/lună+10 însoțitori/lună X 241 lei/lună =114					

cheltuielilor bugetare	mii lei/lună x12 luni= 1368 mii lei					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Raportat la prevederile art. 15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare, declarăm faptul că majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Estimăm cheltuieli lunare pentru 200 asistenți personali profesioniști (APP) x 4500 lei/lună/APP (salariul brut) + 897 lei/lună x 200 persoane cu dizabilități încadrate în gradul grav (alocație lunară de îngrijire). Costul de referință este calculat în conformitate cu prevederile legale privind salarizarea (Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 1447/2022 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată) APP precum și a prevederilor din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Sumele corespunzătoare plății drepturilor salariale ale asistenților personali profesioniști, precum și cele corespunzătoare drepturilor conexe au fost prevăzute pentru anul 2023 în bugetele consiliilor județene/locale ale sectoarelor municipiului București, deoarece serviciul de îngrijire a persoanelor adulte cu dizabilități la asistenții personali profesioniști a existat anterior anului 2023, astfel încât majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Astfel, sumele prevăzute la punctul 4.2. lit. b) nu au corespondent la punctul 4.3. lit. b). Salarizarea APP poate fi accesată după aprobarea de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a documentației aferente Programului POIDS – Prioritatea 7, Măsura 7.7 (formarea și asigurarea salarizării APP la nivel național și crearea și dezvoltarea la nivel național a unei baze de date relevante pentru rețeaua de APP și personalul specializat din sistem). Bugetul aferent măsurii 7.7 este de 38.000 mii lei. Estimăm cheltuieli lunare pentru 50 de persoane cu dizabilități * 2226 lei/lună (costuri pentru investigații de laborator și expertiză medicală, sunt incluse cheltuieli de găzduire) + 10 însoțitori * 241 lei/lună (cheltuieli de găzduire). Indicii de cost de referință sunt extrași din anexa la Ordinul nr. 1424/2018 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice.						

Cheltuielile determinate de prestațiile Institutului National de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, cu utilizarea bazei materiale a acestuia, pentru realizarea unei evaluări medicale și eliberarea unui raport care cuprinde rezultatele acesteia, în cadrul reevaluării dispuse în condițiile art. 90² alineatul (1) lit. c) se suportă prin virări de credite bugetare și angajament cu încadrarea în bugetul aprobat la nivel centralizat.

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ:

Elaborarea unei proceduri privind referirea persoanei, de evaluare medicală precum și de raportare a rezultatelor evaluării medicale către Comisia superioară, care va fi aprobată prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul

5.6. Alte informații Nu este cazul

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În vederea implementării Sistemului național de management al dizabilității au fost organizate sesiuni de consultare cu toate direcțiile generale de asistență socială și protecție a copilului.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

I. Structurile asociative consultate:

1. UNIUNEA NAȚIONALĂ A CONSILIILOR JUDEȚENE DIN ROMÂNIA;
 2. ASOCIAȚIA MUNICIPIILOR DIN ROMÂNIA;
 3. ASOCIAȚIA ORAȘELOR DIN ROMÂNIA;
 4. ASOCIAȚIA COMUNELOR DIN ROMÂNIA;
- II. **Data transmiterii în consultare:** adresa nr. 1249/DIB/02.03.2023; nr. 1249/DIB/17.05.2023
- III. **Data primirii punctelor de vedere din partea structurilor asociative:**
1. adresă observații UNCJR nr.768/10.03.2023;
 2. adresă observații UNCJR nr.1810/23.05.2023;
 3. adresa observații AMR nr. 225/13.03.2023;
- IV. **Modalitatea de preluare a observațiilor/propunerilor sau motivarea nepreluării acestora:**

Referitor la observațiile UNCJR din adresa nr.768/10.03.2023, precum și cele ale AMR din adresa nr. 225/13.03.2023, precizăm faptul că **acestea nu au fost preluate în proiectul de act normativ, pentru următoarele considerente:**

Conform pct. 5.5 Garanție din cadrul contractului de servicii privind achiziția de servicii de dezvoltare și implementare a soluției informatice, inclusiv furnizarea de echipamente și software de bază (SNMD), prestatorul este obligat să acorde garanție pentru fiecare livrabil furnizat (componente hardware, componente software, aplicația informatică dezvoltată) pentru o perioadă de 3 ani de la data semnării fără obiecțiuni de către achizitor a procesului verbal final de acceptanță calitativă și cantitativă, respectiv de la data punerii în producție a soluției.

Prin procesul verbal de punere în producție nr. 13859/19.09.2022, comisia de recepție, constituită în baza ordinului nr. 370/25.05.2022 al președintelui ANPPDP, a hotărât să declare punerea în funcțiune în regim de producție (punere în producție) a Sistemului Național de Management privind Dizabilitatea (SNMD), în scopul pilotării sistemului pentru o perioadă de minim 8 săptămâni, etapă finalizată și recepționată în data de 12.12.2022.

Pe parcursul lunii iunie 2022, în scopul utilizării SNMD, la sediile Direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) au fost livrate și instalate echipamente achiziționate în cadrul proiectului, încheindu-se cu acestea contracte de comoditate.

În perioada mai-august 2022, a fost dezvoltată macheta utilizată la migrarea datelor din aplicațiile informatice utilizate de DGASPC în SNMD.

Totodată, în perioada august-octombrie 2022, la instruirea utilizării SNMD au participat reprezentanți din toate cele 47 de DGASPC-uri, precum și un număr de 802 persoane desemnate (utilizator, administrator funcțional, administrator de sistem).

De asemenea, SNMD are implementat un Modul de raportare avansată care să asigure generarea de rapoarte mai complexe decât cele produse prin modulul de raportare aferent EIP și va permite construirea, configurarea și generarea de rapoarte dinamice pe baza tuturor datelor înregistrate în sistem/baza de date și respectiv salvarea în diferite șabloane și formate pentru utilizări viitoare. În afara rapoartelor

“standard” (rapoarte predefinite, dezvoltate pe baza unor cerințe clare, pe durata derulării implementării), prin intermediul acestui modul se vor putea realiza, de către anumiți utilizatori, rapoarte de tipul “ad-hoc” pentru identificarea și analizarea anumitor situații punctuale; rapoartele ad-hoc se vor putea transforma în rapoarte “standard”, printr-o simplă operațiune de “publicare”, fără a fi nevoie de red dezvoltarea lor.

Față de cele mai sus menționate, decalarea termenului de utilizare al SNMD nu este necesară și, totodată, ar conduce la pierderea a 2 ani din garanția și suportul pentru SNMD, dar și la uzura morală a acestui sistem.

Referitor la observațiile UNCJR comunicate prin adresa nr.1810/23.05.2023 prin care se precizează că prin forma refăcută a proiectului de Ordonanță de urgență se transmit în sarcina autorităților locale numai competențe fără sursă de finanțare, precizăm următoarele:

Prezentul act normativ are ca scop *îndreptarea unei prevederi existente în conținutul Legii nr.448/2006 până la momentul intrării în vigoare a Legii nr.7/2023, în ceea ce privește susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării*, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. În speță este vorba despre articolele 46, 47 și 47¹, cu referire la *plata salariilor asistenților personali profesioniști*, a sporurilor acordate acestora, precum și a alocației lunare de îngrijire acordat pentru fiecare persoană cu handicap grav sau accentuat aflată în îngrijirea asistentului personal profesionist.

Astfel, prevederile art. 47¹ stipulau faptul că finanțarea sumelor prevăzute la art. 46 și 47 se asigura din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, în a cărui rază teritorială își avea domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist.

Odată cu intervenția prevederilor Legii nr.7/2023, art.47¹ a fost abrogat lăsând fără o sursă sigură de finanțare cheltuielile determinate de plata salariilor și drepturilor aferente acordate asistenților personali profesioniști.

Prin prezentul act normativ se propune corectarea acestei situații, cu atât mai mult cu cât asistenții personali profesioniști au calitatea de angajați ai direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București, iar prin serviciul furnizat de aceștia, se asigură una din măsurile de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități.

Trebuie precizat faptul că, pentru anul 2023, *sume necesare pentru plata salariilor asistenților personali profesioniști și a drepturilor aferente au fost prevăzute în bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București*, deoarece prevederile Legii nr.7/2023 au intervenit după data de 1 ianuarie 2023.

Observațiile și propunerile UNCJR nu pot fi susținute în condițiile în care, începând cu 1 ianuarie 2026, plata acestor drepturi urmează să fie preluată la bugetul de stat, degrevând astfel bugetele locale, potrivit prevederilor Legii nr.7/2023, iar în egală măsură, prin efortul ANPDPD și al MMSS, prin Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, pentru perioada 2024-2027 (unde potrivit

priorităților cuprinse în Axa nr.7, salarizarea asistenților personali profesioniști atestați de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului conform Hotărârii Guvernului nr. 548/2017 privind aprobarea condițiilor de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului personal profesionist, urmează să fie asigurată din fonduri externe nerambursabile, prin bugetul ANPDPD, pe o perioadă de până la 36 luni, până la intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 7/2023, în sensul finanțării sumelor prevăzute la art. 46 și 47 de la bugetul de stat) În ceea ce privește *solicitarea de asigurare a finanțării de la bugetul de stat a serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități în procent de 90% din standardul de cost aferent fiecărui tip de serviciu*, facem precizarea că modalitatea de susținere financiară din partea statului este similară serviciilor sociale din domeniul protecției copilului, precum și faptul că în ultimii ani (2021-2023) de la bugetul de stat a fost asigurat constant procentul de 90% din standardul de cost aferent tipului de serviciu, pentru fiecare beneficiar al acestor servicii. Diferența subliniată de UNCJR rezultă din faptul că serviciile furnizate au avut un standard de cost mai mare decât cel stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale, dar acest lucru a fost corectat în luna noiembrie 2022, prin actualizarea standardelor respectiv potrivit prevederilor Hotărârii nr. 1253/2022 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale.

Având în vedere cele de mai sus, conștienți fiind de dificultățile financiare generate de gestionarea sistemului de protecție a persoanelor cu dizabilități de către autoritățile administrației publice locale, asigurăm constant sprijinul instituției noastre în ceea ce privește susținerea financiară a serviciilor sociale, prin valorificarea oportunităților furnizate atât prin fondurile europene nerambursabile, cât și prin bugetul de stat.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 552/2023.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 3474/2023.
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

În procesul de elaborare a prezentului act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul act normativ a fost supus consultării societății civile, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în perioada 01-14.03.2023

Perioada în care au putut fi comunicate propuneri/observații: 01-10.03.2023
Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea avizării și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009, cu modificările ulterioare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea, monitorizarea
și evaluarea prezentului act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ Nu este cazul.

8.2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

